

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.
Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 16.
Se prenumără și la poște și la librării.
Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înipoază.
Numei singlarici a 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun
Numei singlarici a 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești

Simptome instructive.

(*) Maghiarii posed o notă foarte nostimă a temperamentului lor. Le place să se prezente și să se socoată în rîndul popoarelor culte, ori-cât de multe calități le lipsească în direcția asta. De fapt, ei fac numai paradă cu „europenismul” și „cultura” lor pretinsă înaltă. Li-a rămas prin ereditate o sumă de periculoși bacili anti-europeni, cari inficiază atmosfera vieții lor publice și împiedecă purificarea ei în sens adevărat cultural și europeanesc.

Fac Maghiarii paradă cu artificiala și superficiala lor civilizație, dar rămân și orbi și surzi și muți (stare patologică foarte anevoe de remediat) și în fața progreselor ce manifestă alte popoare și în fața simptomelor de decadere ce se ivesc în diferite state, cari au nenorocirea de a fi năpăstuite de regimuri cu aptitudini asemuitoare însușirilor de guvernament maghiare.

În timpul din urmă, toată lumea cultă se alarmează de starea anormală și desperată care s'a declarat și se menține în mersul politic al unor state de frunte, dar cari pătinesc de regimuri nesocotite.

De ani de zile, Franța a luat un rol trist în străinătate: e teatrul unei nesfârșite serii de scandale și surprinderi politice. Spania se sbate în spas-uri revoluționare, după-ce căzută înfrântă într'un răboiu fatal. Italia trebuie să îndure greutatea unui guvern militar pe care l'au creat dese turburări sociale și politice, pecetluite cu sângele multor cetățeni. Belgia stă în pragul unei violente revolte socialiste.... Ear' peste Ocean, China, colosalul imperiu cu sute de milioane de cetățeni, a devenit un cuib al celor mai desnădăjduite desordini, unde viețuie și aveau și-au pierdut dreptul la siguranța garantată de legi și respectată de oamenii morali și ai ordinii.

Ori-ce s'ar zice, năpăstuirile acestea apasă greu și în prima linie asupra guvernelor respective, asupra sistemelor de guvernare cari au puterea acolo. Franța n'ar fi ajuns în chaosul anarhic de azi, dacă parlamentarismul ei n'ar fi atât de teatral și dacă guvernele franceze n'ar fi mai vremelnice decât beșicile de săpun ale copfilor. Spania n'ar fi imbrâncit în decadența grozavă ce o mistue, dacă destinele ei le-ar fi condus guvernare viguroase și morale, cari să nu tolereze brutalitățile oribile din colofii și conspirațiile necontente ale elementelor vecinic turbulente și cari să se intereseze de soarta poporului spaniol și a popoarelor din colofii, ear' nu de tihna și luxul oamenilor sei. Aceleași lucruri se pot spune cu multă îndreptățire despre Italia, băntuită de guverne și de politicieni dacă nu inșiși panamiști, dar amici și ocrotitori panamalelor și tiranisării poporului. Nici Belgia n'ar fi azi amenințată de revoluție, dacă regele ei n'ar fi de hârtie (le roi de carton, cum îl numesc Belgienii), dacă sfetnicii sei n'ar fi trestii în mâna regelui și dacă bărbații politici conducători ar fi fost atât de prudenți de mult, ca să înțeleagă pericolul socialismului și să-l preintimpine și să-l paralizeze cu măsuri serioase, în favoarea obijduitorilor, ear' nu cu frase tari și la nevoie cu baionete. Incât pentru colosalul China, acolo s'au aglomerat în cantități tot atât de mari ca teritorul ei, toate miseriile, toate corupțiile, toate imoralitățile de cari e capabil un monarch ca monarhii chinezi și guvern ca guvernele chineze, — chinez în sensul ironic al cuvântului.

În urmărire, simptomele nespuse de grave ce se manifestă în țările amintite și sînt comentate pretutideni cu groază, se explică în mare măsură prin incapacitatea sau nemernicia sistemelor de guvernare respective, deci pot servi ca un memento foarte instructiv pentru

toate regimurile necorecte, antilegale, despotice.

La noi, nici vorbă nu mai incăpe că obilădurile ungurești au fost și sînt ori-ce, numai corecte, legale și liberale nu. Oprimarea naționalităților, majoritatea țerei, corupția oribilă a ordinii de drept și a morali publice, matrapazliurile administrației, nedreptățile politice ale judecătorilor, bașbozucile gendarmilor, pe urmă starea economică pe zi ce merge mai desolată și începuturile amenințatoare ale socialismului agrar, — aceste simptome sînt mai mult decât suficiente pentru a da proba completă despre anormalitatea și destrăbălarea ordinii publice în statul ungar și despre culpabilitatea extrem de gravă a guvernelor ungurești.

Cu toate acestea, Maghiarii habar n'au de ce se întemplă în afară de frontierele văpsite ungurește ale țerei. Habar n'au de simptomele instructive ce li-se ofer din partea atâtor țeri toate mult mai de seamă decât pretinsul »stat național maghiar». Tot ce se face și se leagă în iluși utopice, a căror probabilitate de reușită încearcă a o forța prin acte de oprire, prin samavolnicia și brutalitatea puterii de stat.

Nu vreau să înțeleagă guvernarea delă Pesta și subalternii lor un lucru: rîul nu răsare din pămînt, ci dela oameni și nu izbucnește la moment, ci cu vremea, pentru-ca puterea să-i fie cu atât mai zdrobitoare. Ei dau înainte pe calea spre povîrniș. De dragul aparențelor mai schimbă doar' din când în când firma, pretinzînd că schimbă sistemul.

E o lege fatală a firei, că rîul dacă s'a agravat se sanează radical numai, după-ce a copt. Nici rana gravă n'o tai, până nu coace. Dar' există și o lege socială fatală, care reclamă remediarea ori-cărui rău. Și cu cât agravarea rîului a progresat mai mult, cu atât remediarea va fi mai dureroasă.

La noi, procesul de distrugere e accelerat nebunește de către guvernarea maghiară și a dat de mult pe calea agravării... Natural, remediarea va fi dureroasă, mai ales că cei-ce se zic »capii țerei și-au pierdut capetele. Ear' fără cap, vai de picioare, ori-cât ar fi ele de bune la... esărdás!

Sibiu, 15 Iulie n.

Pasivitatea noastră. Presa maghiară continuă a se ocupa cu „pasivitatea noastră”. Astăzi scrie „Egyetértés” un prim-articol despre „Pasivitatea Românilor”, ear' ieri a publicat „Budapester Tagblatt” un prim, eșit din condeiul deputatului sas, Franz Pildner, tot în chestia pasivității. „Kronstädter Tagblatt” reproducînd articolul din urmă, îi face următoarea potrivită introducere: „Chestia aceasta (a pasivității) s'a pus în timpul din urmă în mișcare, astfel încât ai crede, că se intenționează din adîns învîțarea Românilor să părăsească pasivitatea.”

Cam așa, ni-se pare și nou!

CHESTIA LIMBILOR. Ziarele din Austria scriu, că prim-ministrul austriac, contele Thun, a început tratări cu Cehii tineri, pentru a stabili în comună înțelegere ordonanța ministerială, cu ajutorul căreia se se poată regula în mod deservit chestia limbilor în Boemia, și anume, pe baza paragrafului 14 din constituție.

Justiția administrativă e vorba să se introducă și în România. O comisiune compusă din d-nii Mandrea și Degrea dela curtea de cassafie, Kivu și Corn, Manolescu dela curtea de apel, N. Filipescu, Ioan C. Grădișteanu și Barbu Păltineanu, deputați și Mateiu Petrescu, director de serviciu la ministerul de interne, a fost alecutulă pentru organizarea justiției administrative.

Comisiunea a finut până acum o singură ședință, — va trebui prin urmare să fină încă multe până să-și termine lucrările.

Nu se poate ști cum va fi organizată această justiție, nici cari vor fi atribuțiile sale. Importanța chestiunii nu va scăpa însă nimemui. — Să știe, că la noi s'a introdus de câțiva ani această judecătorie, numită curtea (curia) administrativă.

Sancționarea pactului. Din Budapesta se telegrafează, că legile referitoare la pact s'au trimis ieri la Ischl, ca să fie supuse sancționării Monarhului. Antăiu vor fi sancționate legile cari regulează raporturile și proiectele despre dările de consum. Sancționarea și promulgarea legilor referitoare la banca austro-ungară și la regularea valutei va urma abia la toamnă, în Septembrie, după adunarea generală a băncii austro-ungare.

Bourguignon se duce. Ziarele maghiare ne spun, că prigonirile îndreptate în contra Românilor din Bucovina vor ave de rezultat revocarea lui Bourguignon din postul de președinte al țerei. Ministrul austriac de justiție, petrecînd zilele trecute în Cernăuți, s'a convins anume, că conduita politico a Românilor bucovineni e loială și nu e contrară intereselor monarhiei și ale dinastiei, și că prin urmare, Bourguignon a pusat peste fire cu prigonirile care la căle în contra Românilor. Hiperzelul acesta al dlui Bourguignon va fi onorat acum cu pașaportul ce tocmai »ise scrie la Viena. — Ar pute să înșețe și alți guvernări!

In chestia pasivității.

Voci din presa maghiară. — „Magyarország”.

Foia în care scrie Kossuth Ferenc și șovinistul Bartha Miklós, s'a ocupat în numărul dela 5 Iulie la primul loc cu »Pasivitatea» noastră, apreciînd-o astfel:

»Tot mai multe știri ne vin, că Români din Ungaria vor sista pasivitatea. Se zice, că schimbarea sistemului politic, programul guvernului presidat de Széll, și conduita acestui din urmă l'ar îndemna la pasul acesta. Sistarea pasivității ar însemna, că alegătorii cu buze roșgănegre nu vor mai vota la porunca solgăbirului, cu grămada, pentru candidatul guvernului, ci se vor organiza după cercuri, și acolo unde formează ei majoritatea, vor pune candidații lor proprii. Pe calea aceasta au speranță să trimită la alegerile viitoare 10—12 deputați naționali români în dieta maghiară.

Nu știm, nu vor fi oare în publicistica maghiară oameni, cari la știrile acestea vor începe să tragă clopotul mare. Tema e foarte potrivită pentru scopul acesta. Uite corectitatea sistemului lui Bánffy! Vedeți justificarea politicii sale de asuprire și de forță! Vedeți cât de primejdioasă e devisa: lege, drept și dreptate!

Câte lucruri frumoase și cu efect nu se vor pute scrie despre spărțurile prin cari au străbătut inimicii ideei de stat maghiar, și despre munca de subminare, pe seama căreia noi înșine am pregătît terenul, etc. Pe când, vai, ce stare de lucruri curajoasă și sigură era aceea, când, afară de Șerban, nu era nici un deputat român în dieta, și numai în afară de zidurile dieței se mișcau și erau nemulțumite — milioanele!

Dar' fie că vor vorbi, sau nu vor vorbi așa apărătorii vechiului sistem, chestia e foarte serioasă și trebuie să ne ocupăm cu ea. Ce însemnează în general pasivitatea? A ceea, că poporul care a acceptat pasivitatea, nu se simte a fi membru în corpul național. Instituțiile de drept public și politice ale națiunii nu există pentru el. Drepturile, cari se nasc din acestea, nu le folosește. De ce? Pentru-că nici datorințele legale de ele nu vrea să le îplinească de bunăvoie.

Pasivitatea e negațiunea civăță; negațiunea existenței de stat, a existenței naționale, și vecinică aplicare spre desfacerea legă-

turilor politice. Pasivitatea e arma cea mai periculoasă pentru împiedecarea consolidării de stat.

Noi, Maghiarii, o știm aceasta foarte bine; căci ideea unei mari și singure monarhii de pe vremea lui Schmerling, singur numai politica de pasivitate a națiunii maghiare a adus-o la cădere.

Ca norocul, că pasivitatea naționalității noastre române nu a avut și nu va ave caracter atât de periculos. La număr Români abia fac a șesea parte din populațunea imperiului maghiar (magyar birodalom). Dar' și căi sînt, au printre ei insule maghiare, germane și sîrbesti. Maturitatea lor politică e cu mult sub nivelul regnicolar. Desvoltarea lor istorică se opune tocmai nisuiței de a ajunge acolo unde vreau să ajungă cu pasivitatea. Nici n'au făcut nici o treabă cu ea. Dacă și-ar încheia astăzi bilanțul lungei pasivități, rezultatul, afară de aceea-ce le-a dat de bună-voie națunea maghiară și lor, ca oricărui cetățean al țerei, — ar fi nul.

Și totuși, n'avem motiv să o negăm: pasivitatea lor, deși n'a avut nici un succes și deși nu e periculoasă, — a fost superăcioasă.

Representanța națională e tocmai pentru aceea, că acolo să afe loc și expresiunea ori-ce aspirațiune născută în sinul părților alcătuitoare de stat.

E terenul de luptă al aplanărilor, unde diferitele interese și curente duc lupta între sine, pentru a eși din forțele de deosebită direcție — voința națională. Cea mai mare binecuvîntare a parlamentarismului e tocmai aceea, că ciocnirea acestor forțe nu se face la larg, între corpuri mari, ci în cerc restrîns, între zidurile parlamentului.

Ei bine; sistemul de forță al lui Bánffy a închis simplu acest ventil; ear' ciocnirea, contrastele, amarăciunea, toate le-a plantat acolo unde nu trebuie: în masele cele mari!

Pentru Dumnezeu; ce primejdie s'ar naște din-aceea, dacă 10 deputați români — se zicem — ar întra în parlament? Șașii încă sînt atîția și nu fac nici un rău. Dacă am voi să folosim ocoli foarte sinistre, am pute prognoștia chiar, că vor fi 30 de deputați naționali în dieta, împărțiți în 4—5 grupări. Ei bile, de aceste grupări neînsemnate, slabe, să ne temem noi serios ideea de stat maghiar, basată pe istorie milenară?

Nu vedem deci nici o primejdie în faptul, că Români vor sista pasivitatea și vor lua parte la viața noastră constituțională, națională.

Chiar din contră, acesta e poate astăzi singurul drum care duce la înțelegere și la aplanare. Dacă au plîngeră, dacă au dureri, spună-le în fața forului singur competent, în fața reprezentanței naționale maghiare. Prudența acesteia va precumpeni greutatea argumentelor aduse, va examina de sînt juste plîngerile și va căuta să afe, — de e necesar, — modul de vindecare. Ear' alergăturile la Viena vor deveni superflue, ba și lipsite de succes.

„Tiszántul”.

Apare în Oradea-mare. Stă aproape de Cardinalul Schlauch. A scris în numărul dela 9 Iulie următoarele:

»Pasivitatea Românilor. În presa română tot mai viu începe să fie discutată tema: se sisteză oare Români pasivitatea primită ca principiu la 1869, fără nici un succes real? În cercurile inteligenței române s'ar crede că e foarte de dorit, ca românimea ca atare să-și iee partea sa și din munca politică. Cei-ce cugetă astfel, sînt convinși, că pasivitatea de până acum a fost bună numai pentru-ca, să-și procure guvernul deputați ieftini din părțile Ardealului.

De fapt, mare parte din inteligența română a votat; ear' pe poporul român l'au dus simplu la urnă să voteze. Astfel poporul s'a demoralizat, pentru-ca s'a învîțat să-și vîndă drepturile. Pasivitatea a fost deci mai mult numai pe hârtie. Dar' direcția aceasta tot mai are aderenți. Îndesebi pe cei-ce stau pe baza programului din 1881 dela Sibiu. Acesta nu tin de sosită vremea se între în acțiune, pentru-că comitetul permanent al partidului e disolvat; și dacă Széll, neținînd în vedere ordonanțele de disolvare ale lui Hieronymi, nu s'ar îngrijit mult de reconstruirea comitetului, care astfel s'ar pute întruși: cearta ce de ani decurge în acest comitet între Lucaciu și Raftu, ar primi numai o nouă continuare și nu s'ar ajunge la nimica. (? Red. Trib.)

Ca elementele cumpătate și moderate ale Românilor să între în acțiune,

ar fi decizător curvîntul Mocsongyeștilor, dar' ei încă nu s'au pronunțat.

Cert e, că pasivitatea și-a pierdut tot creditul la Români, și cei-ce mai tin la ea, o fac mai mult din tactică decăt din convingere.

In chestia „ajutorului” Cuvîntul unui preot.

Racovița (cott Sibiu), 10 Iulie 1899.

În posesiunea circularului metropolitan de A-Iulia și Făgăraș, de ditto 20 Iunie a. c., devenit celebru prin împărtășirile ce ni-se fac în acela, — că între altele cu grămada sînt maghiarizate numele preoților împărtășii cu milă dela poreclitul guvern liberal, a cărui țință cu fanfare se bucina chiar și din rostul premierului că, va fi: »lege, drept și dreptate», — mă ved silit a-mi spune și eu cuvîntul meu în chestia împărtășirilor cu »milă» a miserilor preoți gr-cat.

Mănușa ne este asvirlită preoților în față, nu sîntem lași, vom ridica-o! Eu îndeosebi am ridicat-o!

Prin luna lui Maiu a. c. deja neadurmiții paznici ai naționalității noastre — ziarele — ne-au adus revoltatoarele știri, că cutare și cutare comite-suprem a trimis unor preoți gr-cat din comitatele lor scrite grațioase, că în urma ținutei lor patriotice la propunerile dinșilor ministrul de culte le-a promovat fericirea (!?) pămînteană trimițîndu-le nescari sume de arginți (30—50 fl. etc.) și că asteptă și pe viitor să se facă vrednicii de astfel de arginți prin o patriotică ținută.

În comitatul nostru al Sibiului nu s'au trimis preoților astfel de scrite (oameni mai circumspecți), ci respectivii preoți favorizați ai guvernului au fost prin oficiile notariale chemați pe la prețură, — unde li-s'a spus: că de ce »milă» sînt împărtășii și să-și facă cuitantele în modul cutare, ungurește, să-și ridice »milă» dela Metropolitanul.

Incât pentru mine aveam ca și o presimțire, că nu mi-se va da ocasiune să molestez pe arhierul iubit cu nici o cuitanță scrisă și iscalită după calapodul cel nou; căci ca membru în reprezentanța comunală, în reprezentanța municipiului Sibiu mi-s'a dat ocasiune a-mi arăta dragostea față de națunea din care fac parte și ștam că la stăpînire nu prea sînt o persoană grată.

Presimțirea mea s'a și adevărit; căci pe mine până azi nici că m'a chemat cineva să-mi împărtășescă că am să primesc »milă». Nu m'a chemat nime? Ei, am socotit: Atunci totuși am drept să mă due nechemat să mă conving aievea din cătrău suflă vîntul neimpărtășirilor injuste.

Mi-s'a dat ocasiune a vedea cu ochii că: forul bisericesc m'a recomandat ministrului să fie împărtășit, tot din al nostru, cu ajutor! La întrebarea ministrului, că oficiul comitatens n'are ceva de excepțional în privința ținutei mele patriotice, a dat rîspuns că n'are. La urma urmelor totuși ministrul în scrita sa, în care face cunoscută împărtășirea cu milă, numele meu, precum și a altor preoți lipsește. Vîzînd deci cum stă lucrul am drept să presupun, că ministrului pe lungă toate știrile oficioaselor și semioficioaselor că »secția naționalităților e cassată», i-a stat probabil la îndemână acea »vestită și afurisită secție» care fără preget, sub firma schimbăță operează. »E pur si muove» totuși se mișcă. — Să le fie de bine la toți acei informatori din tufa!

Una să și-o însemne: Prin procedura lor josnică apropiu pe popor mai tare de preot. Și dacă azi în schimbul alor 30 fl. bani fericitori pretinde ținută patriotică, care mie unuia, precum și la grosul preoților nu a putu-o trage, nimenia la indoială, căci stăm pe »basa legală», ce va pretinde în schimbul congruei? Imi vine a crede, că poate vine timpul să se pretindă ca preoții să se îmbrace în atîlă, cu pînteni și penan de luther în căciuli. — Căci dai degetul, — și-se pretinde mîna!

Dar' se vede că înaintea furtunei vine un presemn. Acel presemn pentru noi preoți gr-cat. îl ved în modul împărtășii »mille» de pe anul 1898. Toți slujbași țerei primesc-lefurile anticipando pe lună. Preoții »mille» posticipando după un an și jumătate! Cum vor împărți congrua? N'avem nădejde că mai bine! Deci n'astepta milă dela dusman, frate preot român de ori-ce confesiune!

În noi mai este putere vitală! Sîntem dedați cu rîbdarea! Dacă am răbdat aproape 18 secolii entusiasmați de

cuvintele dzeescului învățător — să îndrăznim și de aci încolo a mai răbda! Să ne îndestulim cu puținul nostru de până aci, «cu dar dela Dumnezeu și dela oameni», să îndrăznim numai înainte, căci deja acoel dumnezeesc învățător a fost biruit lumea! Vom rămâne și mai departe în miseria noastră — cu atât însă mai virtos, tari în caracterul nostru de preoți români!

Avem să manauăm și mai departe plugul în mâinile noastre, căci cu acela au avut noroc moși de strămoșii nostri! Când va cere lipsa să fim «cu crucea în frunte», ne șim rîndul, avînd pildă vie dela înaintașii nostri!

Trebuie să ne păstrăm intact caracterul nostru de preoți români; deși miseria, dar' de omenie și la ori-ce primejdie să fim la postul nostru ca și până acum!

Să ne aducem aminte de străbunii nostri dela Roma, cari — după-cum ne spune istoria — până erau simpli în năravurile lor, până-când n'a intrat luxul între ei, au raportat cele mai frumoase învingeri asupra popoarelor!

Oare nu e o pagină ilustră a cea împrejurare în istorie, cînd cetății, că- fiind patria în pericol și neavînd comandant destoinic l-au luat pe Fabrițiu dela arat și l-au pus străbunii nostri în fruntea oștirilor?! Cu atât mai virtos în viitor poate să mai fie lipsă urgentă de preoți, dacă acestia își vor păstra independența și caracterul de preoți români.

Primind însă «mile» și «congrue» în mod injust hotărît putem să zicem, că cu *chestia română în Transilvania și Ungaria s'a isprăvit în veci!* Poporul are să devină ilot în altă formă modernă, căci paznicii imediați ai naționalității lui — preoții, vor a-ve *lăcate werthaimiane* pe gură și se vor a-veni cuvințele Psalmitului, cu «*gură au și nu vor grăi, că nu este suflare în gura lor!*»

Ce-i de făcut deci în fața nedreptăților comise cu împărțirea milei și a congruiei puse în prospect?

Modesta mea părere este, că: după-cum odinicori arhieriei pe «Câmpul-Libertății» au dat mâna — și azi se-lee! După-cum consistoarele ambelor confesiuni s'au înțelea la timpul său, cînd cu ridicarea salariilor învățătoresci la 300 fl., tot așa și încă mai bine să se înțeleagă acum în fața primejdiei necalculabile.

După-cum adevărat s'au opintit mai pe tot de-arîndul și-au făcut minimul de 300 fl. salariu pentru învățători, tot așa se se opintească acum, căci doar' vor merita și preoții o atențiune batăr ca învățătorii! Domnii protopopi mergînd în fiecare parohie din tractul seu, luându-și cu sine și lamură de a inteligenței noastre, precum advocații, profesorii etc. etc. în' ajutor, să expozereze după puțință dela popor îmbunătățirea salarului pentru preot; căci arătându-se primejdia — cu chiu și vai poporul tot va da ascultare! Apoi să nu mai lamenteze nime, că poporul nostru în genere e sărac. Să bee mai puțin rachiu și să-și plătească cinstit pe preotul seu! Cu chiu și vai s'a făcut pentru învățători îmbunătățirea salarului de 300 fl. și eată că e bine, lamentările s'au înădușit. Tot așa trebuie procedat și cu îmbunătățirea salarului pentru preoți!

A venit ciasul să vă întrepuneți, m. o. domni protopopi în persoană pentru preoți la popor! Căci urmările bune bine ne vor prinde la toți! *Dixi et salvavi animam meam!*

Valeriu Florian,
preot gr.-cat.

ASTRA.

Convocare.

În conformitate cu prescrierile §-lui 41 din statutele «Asociațiunei», on. membri ai «Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român» și poporul român de pe teritorul despărțimîntului XIII. (Abrud) cu toată stima sînt invitați a lua parte la adunarea cercuală, ce se va ține în comuna *Lupșa*, la 11/23 Iulie a. c., cu început la 10 ore a. m.

Programa:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Raportul: a) al secretarului; b) al cassarului.
3. Stabilirea bugetului pentru anul următor.
4. Alegerea unei comisii pentru încasarea taxelor dela membri vechi, înscrierea de membri noi și raportul acelei comisii.
5. Citirea disertatiunilor insinuate la președinte cu 3 zile mai nainte.
6. Alegerea alor 2 delegați pentru adunarea generală.
7. Propuneri făcute în cadrul statutelor.
8. Verificarea protocolului.

Din ședința comitetului cercual țînută în Abrud, la 12 Iunie n. 1899.

Dr. Basiliu Preda, dir. desp.
Demetriu Goia, secretar.

De pe la noi.

- Dela raportorii nostri. -

Din comitatul Albei-inferioare, 13 Iulie. Dovedă elatantă despre neegalitate între cetățenii Ungariei se dă prin purtarea jurnalistică maghiare față de casul din comuna *Mocsa*, lângă *Comarom*, care fără de nici o genă îl declară de barbarie asiatică și chiar ministrul-președinte se arată foarte indignat de cele descoperite în fața Europei despre incușițiile, cari pe la noi sînt mai de toate zilele. Cîte casuri de brutalități se comit față de poporațiunea română, dar' nici-odată nu s'a aflat vre-un jurnal patriotic maghiar, care să condamne acele barbarii, — a trebuit să fie un Ungur jertfă a acelor incușiții, ca să se indigneze oameni ca deputatul *Pichler* și alții, și să ceară strictă pedepsire.

În anul trecut un biet *Celnariu*, a căzut sub bănuiala unui mic furt. Trei zile a fost purtat prin păduri de gendarmi și cînd a fost se-l aducea la tribunalul din Alba-Iulia pe hotarul acestui oraș se zice că de sub paza gendarmilor și legat de mâni el ar fi sărit în un tîu în care s'a încecat. Ce va fi suferit acel om și cum a putut să se snece, nime nu a mai cercetat.

În Decembrie 1898 în comuna *Berghin*, la curțile domnești ale lui *Ionnaș* s'a întîmplat un furt de vre-o 200 fl. Au venit gendarmi, cari în restim de 9 zile au încuiat în acea casă pe 2 servitori români și l-au tractat așa precum au datina gendarmii. Nici gazda casei, nici gendarmii în acel timp lung n'au făcut nici o arătare la judecătoria competentă, până-cînd alții au făcut arătare.

În urmă l-au adus pe unul din cei susționați la tribunal, unde după șese săptămîni de dețineră în arest preventiv — l-au eliberat. Contra celor, cari au făcut incușiția ilegală și au maltratat pe acei doi indivizi în restim de 9 zile — cercetarea s'a sistat sub motive nereale. Apoi cîte altele se mai in-

tîmplă, care numai din indolența celor cari le știu — și nu le comunică — rămân ascunse.

Și tot noi, hoțul de păgubaș, sîntem de vină că nu sîntem mulțumiți cu stările asiactice. **Colibaru.**

De sub poala Munților-Apuzeni. În 8 și 9 Iulie, s'a început secerișul prin comunele de sub poala munților nostri; orzul este secerat deja, acum se taie grînele și sîcările.

În comunele *Micești*, *Șard*, *Ighin*, *Bucerdea-vinoasă*, *Cricău*, grînele peste tot sînt tare frumoase, cu excepțiunea unor anumite locuri, unde au fost stricate de ghiăț, cum a fost în comuna *Șard*, în partea hotarului dinspre *Bărăbanț*. Aci înainte cu vre-o 4 săptămîni, oamenii au fost siliți să-și cosească frumoasele grîne și să le dee nutref viteilor. Cucuruzele asemenea sînt destul de promițătoare. Terburile au fost cam slabe; va fi nutref puțin și scump la iarnă. Viile cari încă nu s' stricate de filoxeră, și au fost lucrate la timp, și stropite în contra *peronosporiei*, promit bun cules, mai bun ca cel din anul trecut. Poame mai puține însă ca anul trecut; — curechiile dau înainte, ear' penpenii se arată frumoși.

Anchisevicii.

Chestiuni școlare.

Anuarul școlii comerciale din Brașov. Anuarul școlii noastre comerciale superioare din Brașov, pe anul școl. 1898-9, publicat de directorul *Arseniu Vlaicu*, este un soț vrednic al anuarului gimnasilului și școlii reale. În cuprins mai mic, decît acela, anuarul ne dă o iconă fidelă despre starea școlii, în anul al XXX-lea al existenței sale.

Anuarul cuprinde o schiță despre alegerea carierelor, discurs festiv, țînut de directorul *Vlaicu* la încheierea anului școliar și știri școlare.

Numărul profesorilor a fost de 10, al elevilor de 83. La examenul de maturitate au fost admiși 21.

Constatăm cu satisfacție, că școala comercială e cercetată an de an tot de mai mulți elevi.

Almanahul învățătorului român. Mai toate ziarele, ce ne sosec din România, anuntă «Timpul», «Epoca», «Constituționalul», «Drapelul», «Ecolul Moldovei», «Liga Română», etc. au publicat apelul dlui *Ios. Velocanu*, din *Reciaț*, în cauza *Almanahul* ce a întemeiat. E nădejde, că mulți pedagogii din România vor răspunde la acest frățesc apel cu câte un articol, contribuind astfel la ridicarea acestei publicațiuni, care e menită a stabili legătură solidară între învățătorii nostri, și ale fi de ajutor întru împlinirea chemării sublime ce au în mijlocul poporului nostru.

Văzînd această frumoasă interesare din partea fraților din România învățătorii nostri vor prinde curaj, și nu vor întărzia a contribui și ei, cu ce pot, la dezvoltarea *Almanahului*, care merită tot șprigul moral și material al tuturor celor-ce iubesc școala română și au la inimă interesele ei.

Cronica zilei.

Sibiu, 15 Iulie n.

Memento. 16 Iulie: Adunare învățătorescă și petrecerea tinerimii în Bănișor (A-Bân). — Petrecere în Nasna și adunarea desp. Astrei. — Petrecere în Săntoana. — Despărțimîntul V. (Seliște) al Astrei, adunare în Poiana. — Petrecere în Lechința-săsească, în favorul bisericilor gr.-catolice. — În Orăștie, petrecerea mese-rișilor în favorul Reuniunii lor.

Sfințirea de episcop. Ziua de mîne e a sfințirii de episcop. În Sibiul se va face sfințirea pîrintelui *Goldis*, care a și sosit deja însoțit de dd. *Augustin Hameș*, *Ignatie Pap*, *Vasile Mangra*, *Petru Truța* și *Ioan Beleş* din *Arad*, ear' dela *Oradea-mare* dd. *Toma Păcală*, *Ioan Groza* și *Nicolau Pop*, director financiar. La actual sfințirii vor pontifica *P. S. Lor* metropolitul *Meșianu* și episcopul *Popoaia*. Tot mîne se va face o sfințire de episcop în *Iasi*, avînd a fi hirotonit întru arhierie preotul *Ialomieșanu*, doctor în teologie, ales în locul decedatului *Dositeu Botoșaneanu*. Ear' în *Carloveș* se va face sfințirea lui *Mitrofan Sevic*, ales episcop al eparchiei sîrbice *Baci*. Sevic a depus jurămîntul deodată cu *Goldis*.

Ceremonialul sfințirii din Sibiul se incepe azi la 7 ore cu «*Priveghierea*», ear' mîne, la timpul obișnuit al liturגיע, se va face însași sfințirea.

Avis din Seliște. Acei domni din jur sau depărtări cari vor binevoi a participa la adunarea generală a «*Societății pentru fond de teatru național-român*», ce se ține în 30 și 31 Iulie n. a. c., să avizeze pe subscrișul pînă la 26 Iulie, ca astfel de cu timp să se poată lua măsurile de lipsă pentru încuștirare.

Asemenea sînt rugați a se anunța toți cari voesc să participe la banchetul ce se va da în ziua primă. Prețul e 1 fl. 50 cr. de cuvertă.

Seliște, la 12 Iulie 1899.

Dumitru Banciu,
președ. com. aranj.

Archiducesa Blanca, nevasta *Archiducelui Leopold Salvator*, a dat ieri naștere unei fetițe. Nou născuta e a șesea fiică a *Archiducelui*.

Acțiunea Slovacilor. Slovaci au convocat o adunare de popor pe mîne, 16 Iulie, la *Senice*, ear' pe *Dumineca viitoare, 23 Iulie, la Tisozl*. Adunarea din urmă însă e fost oprită din partea autorității locale, la porunca protopretorului cercual, din motive necunoscute. Convocătorii adunării au cerut imediat intervenția ministrului maghiar de interne, a cărui soluțiune se așteaptă acum. Ordinea de zi a ambelor adunări o formează programul Slovacilor, publicat de noi în unul din numărîi trecutî.

Hymen. Luni, 17 I. c., la 4 ore d. a. se va sîrba în biserică parochială din strada *Măcelarilor* cununia d-șoarei *Valentina Penciu* și a dlui *Dr. Leo Parasca*. Anunțăm această plăcută știre, care va interesa de sigur publicul sibiian, cu atât mai mult, că după-cum aflăm familiile fericitorî miri nu au făcut și nu vor face anunșurile convenționale.

Secerișul. La Cluj și în partea preponderantă a Ardealului secerișul s'a început deja. La Cluj și jur zilele acestea curge secerișul orzului și sîcării, ear' peste cîteva zile se va incepe secerișul grîului. Recolta întrece cu mult pe cea din anul trecut atât în calitate cât și în cantitate.

Focul din Sic. Despre focul din Sic (comit. *Solnoc-Dobăca*), întîmplat în 30 Iunie n. ni-se mai scriu următoarele:

La 2¹/₂ ore m. p. s'a aprins în strada numită *Csipkeszegh*, din causă necunoscută, casa unui proprietar mare și din aceasta focul ajutat de vînt cu repeziciunea fulgerului s'a întins în timp de 1 oră așa de repede, încăt două strade principale unde locuiau cei mai mari proprietari ai comunei au căzut jertfă flacărilor. Au ars 105 case și 595 superedificate, precum grajduri, șuri etc. Din case nu a putut scoate nime, fiind oamenii duși unii la țîrg, ear' alți la lucrul cîmpului, astfel și cei mai mari proprietari au ajuns la o stare de compătimit. Dintre casele publice au ars casa primarului, notarului al II-lea, prăvălii, 2 ospetării, școala de stat a II-a, farmacia. Bisericile și casele parohiale din norocire au rămas neatîns. Dauna este în case, superedificate, mobile, cereale 132.213 fl. — în animale, precum 3 cai, mai mulți porci, 1 vițel, — mai multe galițe 1900 fl. — în pomi și alte plante 6000 fl., în îngrădituri 4600 fl., suma 144.713 fl., din cari asigurate au fost numai 20 de case cu 16.500 fl. Au mai căzut jertfă focului și 2 băieți, cari se aflau dormind și nu i-au putut scoate nime.

Ioan Bacociu, învățător.

România agricolă. Ministerul român al domeniilor a scos de sub țîpar, în traducere românească, opera dlui *Dr. Carl Freytag*, profesor la universitatea din Halle, intitulată «*Regatul României din punctul de vedere al agriculturii*».

Această lucrare, de un interes deosebit pentru istoria economică a țerei, este rezultatul misiunii pe care a avut-o dl *Dr. Freytag* în 1886, din partea ministerului agriculturii. Ea cuprinde date prețioase asupra fiecărei ramure a agriculturii române. La finele volumului sînt anexate 17 planșe litografice, reprezentînd cîteva din speciile comune de vite și cai din România. E tradusă de dl profesor *Maior*.

Tisza — defraudant. Casina din *Isaszegh*, după-cum raportaserăm la timpul seu, a făcut arătare contra lui *Tisza László*, fratele lui *Coloman Tisza* ganeful, că în calitate de president al comitetului pentru ridicarea unui monument honvezilor din 48, în *Isaszegh*, a folosit spre scopurile sale private banii încușiți la el. *Judele Dull Bela* terminînd investigația a transpus actele la procuratura de stat, care — după-cum află «*Tiszantul*» — a făcut deja propunere, ca *Tisza László* să fie pus sub acuză pentru defraudare.

Mulțumită. Primim următoarele: Subscrișul în numele daunaților prin foc din *Viștea-de-jos* aduc prin această, mare mulțumită aranjierilor petrecerii din *Voila* pentru suma de 15 fl. împărțită azi daunaților, ca plus din venitul acelei petreceri. Tot așa primăriei comunale din *Voila* și *Beșimbac* pentru bucatele trimise la timp, celor lipsiți. — Fapta bună se laudă de sine. *Viștea-de-jos, 13 Iulie 1899. George Borzea*, not. cerc.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Din cercurile tinerimii.

I.
— *Promosiune festivă. — Doi distinși doctori români. —*
Viena, 12 Iulie n.

În 9 Iulie a. c. a fost promovarea la gradul de doctor a dlor *Alexandru Vaida-Voevod* și *Octavian Florea*. La actul festiv țînut în sala universității din *Viena* au luat parte și numeroși membri ai coloniei române din loc. Am văzut între fruntașii români pe dl colonel *Lupu*, Dr. *N. Ciurcu*, Dr. *G. Popovici*, dl *D. Bodea*, *D. cav. de Praeda*, Dr. *Cuparescu*, Dr. *Lazar Popovici*, dl *Ilieș*, dl profesor *Filimon* și alții, cari au dat de nou o garanție vie despre interesul și iubirea care o poartă pentru tinerime și națiune; asemenea și tinerimea studioasă s'a prezentat în corpore la acest act sîrbătoresc, prin care predă din nou doi membri valoroși neamului nostru asuprit. Un moment plin de bucurie a fost, cînd cei de față prin cuvinte măgulitoare au strîns mîna dlui *Dionisiu Vaida*, pîrintele iubitor, care a venit din depărtare să asiste la actul festiv.

La serata aranjată în onoarea noilor doctori a convenit un număr frumos din colonie și tinerime la restaurantul *Wertermayer*. Nu poate fi un moment mai solemn decăt acela cînd tinerimea convine, pentru-ca astfel în semn de iubire să-și iee adio dela co-

legii sei, care după o muncă dreaptă rodnică trec pragurile școlii de până acum în școala largă a vieții publice, unde sînt chemați a lucra și mai departe a lupta pentru binele și înaintarea neamului.

Dintre oaspeții prezenți dl *Dr. Ciurcu* amintește în scurte cuvinte faptele frumoase ale tinerilor doctori, cari cu zel și-au făcut toate datorințele ce se rezer dela tineri pentru binele lor și al neamului bine.

Asemenea cuvinte măgulitoare a rostit și dl *Dan*, relevînd datorințele bîtrînilor și ale tinerilor. Acestia cu focul, cu energia, civalași cu experiențe și sfaturi bune sînt chemați a lucra pentru binele națiunii.

În mod încântător a apreciat dl *Lupu disciplina* care domnește între membrii societății «*România Jună*». E convins că numai prin disciplină poate învinge omul, așa și noi numai prin disciplină exemplară ne vom pute ajunge țînta noastră dorită.

Deschizîndu-se astfel seria vorbirilor, dl *Marin Sturza*, președintele societății «*România Jună*», ne prezentă prin cuvinte pline de entuziasm un istoric scurt al ambilor doctori.

Caracterisînd pe dl *Vaida*, amintește spiritul creator care l-a manifestat atât de frumos în decursul timpului ce a petrecut în *Viena*, caracterul în care se cuprind recerînțele cele mai vitale ale unui om cult și înțelept, energia, iubirea și serioșitatea, firmitatea convingere în principiile sale în care nu odată a triumfat, făcînd trup cuvintele sale în chestiuni sociale și literare. A fost precaut în casuri delicate, energic atunci cînd era convins de succes sigur, luptînd cu toată forța, cu toate

mijloacele posibile atunci, cînd s'a știut în drept, amical și uman față de cei străini și iubitor adorator al principilor noastre naționale. Schițănd în special momentele mai însemnate ale anilor din urmă, în care dl *Vaida* a fost un conducător adevărat al tinerimii, amintește redigarea *Replicii tinerimii*, la care a lucrat dezvoltînd o activitate rodnică; apoi procesul *Memorandumului*, la mișcările căruia a luat parte activă, protestele anti-millenare care le-a produs concentrînd pe toți tinerii tuturor popoarelor din *Austria*, afară de *Jidani. Manifestul tinerimii* vieneze contra insultelor tinerimii maghiare din *Oradea-mare* și contra sentenței de expulsare a lui *Boleaș* și celor 17 colegi ai sei. Dl *Vaida*, totdeauna primul care a indegut modul cui și cu ce mijloace trebuie să lucrăm. Ear' în analele societății *România Jună* va fi o pagină frumoasă în care se va vedea numele seu la toate acțiunile însemnate și salutare pentru tinerime și societate. Ca președinte al societății a reinōit earăși legăturile amicale între tinerime și colonie, făcînd earăși posibilă aranjarea unor conveniri sociale în stil mai mare și mai festiv. Ear' succesele iubileului de 25 ani al societății *România Jună* se leagă în cea mai mare parte de numele dlui *Vaida*. Cuvintele acestea au fost urmate de aplause furtunoase.

Cu mult entuziasm a vorbit dl *T. L. Tilea*, schițănd asemenea istoricul dlui *Vaida* și numeroasele succese cu care a încoronat societatea și tinerimea noastră. Dorește ambilor sîrbătorîți, ca numele cel bun care și-l-au cîștigat în sinul tinerimii să-și păstreze și mai departe în viața lor publică; le urează succes strălucit în toate căile vieții și închină în sănătatea părinților noilor doctori.

Dl profesor *Filimon*, un nestor al tinerimii, își exprimă în cuvinte dulci bucuria pentru entuziasmul ce-l vede astăzi între tinerimea română. Amintește terenul cel vast în care vor pute lucra amii iubitanți pentru binele și prosperarea națiunii noastre mult cercate. E fericită națiunea care poate ave fii ce sîrbătorîți nostri de azi. Adresându-se dlui colonel *Lupu*, admiră energia prin care întînereste în idealuri, în zel și fapte bune pentru națiune; dorește ca *Dumnezeu* să ne dee mulți bărbai luminati ca dl colonel, atunci vom pute sîrba succesele causei noastre naționale.

În cuvinte pline de entuziasm a vorbit dl *T. Perșia*, descriînd un tablou, pe care îl vom vedea în viitor, și în care tinerii doctori vor ave un distins loc.

La aceste numeroase vorbiri, dl *Vaida* rîspunde în cuvinte de recunoștință, arătînd în ce se identifică dl *Florea* cu d-sa. Amii au avut în toate faptele lor un principiu, al etice, care a fost pronunțat în imperativul categoric.

E drept că individul moștenește oare-cari însușiri din părinți, dar' la dezvoltarea lor se recere și un mediu potrivit, și acest mediu pentru d-sa a fost tinerimea română. Căci inzदार s'ar sîmăna ghinda pe o stîncă seacă, ea nu va încolți, pe cînd sîmănată în sol rodnic, ea va da un stejar. Aceea-ce d-sa a lucrat pentru tinerime și națiune, a făcut fiindcă instîntul și datorința l-a îndemnat. A căutat totdeauna a aprecia natura lucrurilor și a fost circumspect în afaceri gîngășe, a lucrat cu energie atunci cînd s'a știut în drept, cînd a avut să ducă ceva la isbîndă.

Deși acum e chemat a păși în viața publică, nici-cînd nu se va de-

părta în suflul seu de colegi și de tinerime, fiindcă de aceasta fi sînt legate momentele cele mai plăcute ale vieții sale.

Zafron.

II.

Adunarea festivă anuală a societății „Patria“

München, 10 Iulie n.

Vieța românească din *München* nu a fost nici-cînd atât de concentrată și de organizată ca în prezent. Adunarea festivă a societății noastre demarcă pentru colonia de aici un act de înălțare și de trofeu, ear' pentru mediul străinătății popularizarea și lărgirea noțiunii românisului.

Marea sală a hotelului «*Roth*» era jur împrejur cu steaguri tricolore, cu pajure și brodariți naționale împodobită. Publicul în număr peste 120 de persoane apare în vestiminte elegante și întreaga dispoziție primește un caracter de sîrbătoare. Cuvîntul de deschidere agitatează și însuflește publicul invitat, pentru programul și scopurile societății române.

Convenționalismul străin al primelor momente dispore din ce în ce, — transformîndu-se la urmă într-o stare de o intimitate familiară. Aristocrata polonă *von Tzaska* frapează cu tehnica și dibăcia înscuță printr-un «*Scherzo*» de *Chopin* adunarea veselă. Nici-cînd nu am văzut la pian un trup mai spirituos listat. Ea cîntă cu o patimă visătoare care caracterisează atât de bine firea plîpîndă și dragăstoasă a femeilor polone. Reprezentantii societății polone îi strigă în limba lor naturală un să trăească, care se amesteacă cu ropotul de aplause ale tuturor într-o nesfîrșită ovațiune de admi-

Facultatea de medicină din Iași a proclamat doctor în medicină pe d-șoara *Maria Anastasescu*, internă la «Caritatea». E a șesea doctoreasă a facultății ieșane!

Episcopul de Roman. Prea Sfințitul Ioanichie, răposat zilele acestea, a fost înmormântat Joi d. a. *Ioanichie Flor*, — așa se numea din familie — s'a născut la anul 1836 în comuna Trifești, județul Roman. El a început studiile elementare la școala sătească din comuna Trifești și le-a terminat la școala domnească din orașul Roman, apoi a intrat la școala catolică de pe lângă episcopia de Roman, în care timp a ocupat și postul de canonarh la episcopie. În urmă a intrat în seminarul Socola, și a terminat 7 clase.

În anul 1861 s'a hirotonit diacon și preot cum și numit profesor la seminarul de Roman și dela 1883 director al celui seminar, posturile ce le ocupă și astăzi. La anul 1886 a intrat în schimba monahală și a fost ales arhieru cu titlul de Bacăoan, titlu ce-l posedă până în prezent. El a mai ocupat și posturile de protoiereu, protopop și profesor de muzică bisericească la seminarul Socola. Asemenea a fost ales în anul 1865 de colegiile electorale ale eparchiei Romanului ca membru în sinodul general al țerei. Și la anul 1892 a fost numit locotenent de episcop al eparchiei Romanului, post devenit vacant prin încetarea din viață a Eminentei Sale episcopul Melchisedec.

După moartea episcopului Ieronim, P. S. Ioanichie a fost ales în 1897 Episcop al Romanului.

Din Bucium ni-se scrie cu datul de 13 Iulie: Azi la 11¹/₂ ore a. m. a fost o rupere de nor asupra stâncii «*Detunata*». Repede s'au umflat văle Buciumului, luând cu sine punți și lemne din jur. Stricăciune mare în ierburile de pe lângă văi. Prisme de pe drum măturate. Drumul în multe locuri striccat, tocmai în sezonul excursiunilor la «Detunata». De o săptămână într-o singură zi n'a fost ploaie. Nu se poate începe cositul. Timp rece și foarte schimbător.

Din Bosnia. Ca completare a scrisoarea din Bosnia a dlui *I. Ieșan*, ni-se spune că lucrarea lăudată a părintelui *Belu*, a fost preparată înainte, de antecesorul său părintele *T. Bugariu*, actual preot militar din Timișoara, care la 1897 începuse lupta pentru serviciul divin românesc în acele părți.

Din Uioara de Murș primim plângere, că populațiunea română este expusă maghiarizării, fiindcă i-s'a răpiș școala confesională. În școala de stat, unde umbra acum copii Românilor, în tot decursul anului nu s'a propus studiul religiei pentru elevii români grație. Nu ne vine a crede, că tânărul protopop din Uioara se fi comis o așa de mare neglijență. Ni-se scrie însă, că la biserica de 6 luni nu există cântor, și protopopul nu scrie concurs, deși biserica ar pute sălăruie cu 300 fl. anual pe cântorul. De altă parte, deși a fost cercat de mai mulți preoți, se convoacă sinod protopopes în chestiunea gravă a blăstămăturii «ajutor de stat» — refuză să o facă.

rare. Conservatorista *Jenny Schmitt* și concertista *Fanny Haindl* seceră asemenea prin darul lor artistic aclamațiunile cele mai furtunoase. Toate trei primesc pentru debutarea neîntrecută dela membrii societății trei snopi voluminoși de flori cu panglice naționale, care poartă în semn de amintire și mulțumire devisa clubului nostru «*Patria*».

Cânturile naționale și doinele populare executate de d-nii *Crețoiu* și *Adrian Cristea* au plăcut mult prin bogăția de sentimente și prin simpla compoziție care e felul tipic al posiei noastre dela țeară. D-nul vicepreședinte *Nicoș* arată în vorbirea de încheiere necesitatea și favorul unei societăți române. El zice între altele: «Nu e nimc mai frumos și mai înălțător ca întrunirea familiară a unor frați îndecărțați de patrie și casă, la un loc comun, după săptămâni de studiu și muncă sforțată. Cetirea ziarelor, graiul dulce de mamă, cânturi și conversațiuni vesele, ridică și întăresc ca un dar mângăios».

Dr. Corn. un mare filo-român din Lipsa, mulțumeste societății pentru bunăvoință invitării și arată că Germania e datoare românismului o simpatie fraternă prin relațiunile de neam cu Regele Carol I.

Pe urmă ridică păharul cu toți oaspeții, urându-ne realizarea tuturor aspirațiilor. Muzica începe o horă; pasionată se încinge pe buchețele licioase, ear' dintr-o parte nedeslușită s'aude o scurtă recitare:

«Vai place-mi eu cine joc
Că miroasă-a busuioc».

Șirele pășesc în dreapta, apoi în stânga, se lărgesc și earăși s'adună la un mototul hazliu, până-oe se desleagă

În Chișirid țeranul *Petru Sabo* în ziua de Săpnetru eșind la câmp se care fien, a fost surprins de vreme grea și ucis de fulger.

Pentru un chișoran. În curtea lui Kovács Bernát din Timișoara căsenii s'au pus zilele trecute să prindă un chișoran (cloțan). La un loc pândeau cu o bătă în mână nevasta lui Kovács. Chișoranul huiduit din celelalte părți a luat fuga spre ea, i-a sărit pe mână și apoi în obraz, la ce femeia dând un țpēt înfiorător a căzut la pământ. De spaimă a căpētat apoplexie de inimă. Joi a fost înmormântat.

Viscol cu moarte de om. În Erzsébetlak din Toronto a băntuit Marți un mare viscol împreunat cu povoiu, care a durat aproape două ciasuri, în timp ce fulgerul a ucis pe Iosif Vălăștean, care fusese surprins de viscol la malul Tisei.

La școala de vințleri din Aiud sunt a se ocupa pentru cursul de trei ani 5 locuri de jumătate gratis și 1 gratuit întreg. Cererile pentru obținerea vre-unuia dintre aceste locuri stipendiate sunt a se înainta până la 20 August direcțiunei școlaei. Concurenții au să fi implinit vârsta de 16 ani, să fie sănătoși și de construcție puternică, să fi absolvat cel puțin 4 clase elementare și să dea declarație dela părinți ori tutori, că înainte de încheierea cursului de trei ani nu vor părăsi școala.

Ucis de fulger. Flăcăul *Todor Haneș* din Câmpeni, surprins în câmp de vifor, s'a adăpostit sub un copac, unde l'a ucis fulgerul.

Catastrofă în Viena. În apropiere de un mic parc din Viena a explodat Joi un butoiu de spirt, dela care au luat foc hainele unor copilași ce se jucau în parc. O fetiță a murit în flacări, ear' doi băieți au primit arsuri așa de grave, că nu e speranță de a fi scăpați de moarte. Mama fetiței, când a aflat despre moartea teribilă a ei, a murit de apoplexie.

Grindină. În Mișca zilele trecute a băntuit peatră nimicind holdele și viile.

Artileriiștii din Cluj au plecat ieri dimineață spre *Sibiu*, unde vor face exerciții de țir. După încheierea exercițiilor regimentul va pleca la manevrele mari și numai după încheierea aceluora — în 10 Septembrie — se vor reintoarce la Cluj.

Un oraș — minune. O trupă de cântăreși dela Opera din Budapesta zilele trecute era să concerteze în Uioara. Era fixată deja ziua concertului și artiștii sosiseră deja în oraș, dar concert n'au putut ține, fiindcă în Uioara n'are nimenia clariv. — Fericit oraș!

Pentru schimbarea telerilor găurii, ori în ori-ce chip scăzuți în pond și neapți pentru circulație, ministrul de finanțe a prelungit termenul pe timp nehotărīt. Precum se știe, oficiile de dare răscumpără acești taleri în valoarea materiei și pondului lor.

Năpasta. În *Lugo* la o panoramă un băiat de 9 ani a câștigat alaltăieri un frumos penițil. Văzând aceasta un alt băiat, anume *Anton Gilt*, i'a smuls din mână penițilul și a luat-o la fugă. Ceialaltăi băieți l'au luat la goană. În fuga lui, Gilt a trecut pe lângă băiețelul

la urmă în părechi ușoare ce înoată pe undele mulcome a mult frumosului vals de *Ivanovici*.

Veselia crește și străbate toate sufletele ca un fluid fermecător. Pe obraji cocoșițelor se aprind arșițele plăcerilor, a jocurilor sburdalnice. Ceva legendar tremură prin atmosfera spațiului mândru. *Miss Philipps*, o Americană superbă își cuprinde brațul mai tare și între altele rostește vorbele semnificative pentru întreaga serată: «Habe mich noch nicht so gut in München amüsiert. Habe gar nicht gewusst, dass die Romänen so nette Leute sind. Ich will glauben, dass wenn ich Bukarest sehe, die Sehnsucht nach Amerika verliere». Se face ziuă și jocurile nu vreau încă să încete. Orchestra sonoră avea în melodiile alese ceva din poveste, după care trebuiau să joci și să cântă. Abia pe la 6 dimineața a început să se golească sala. Români de aici pot să se mândrească de succesul mare al petrecerii. Capitala bavareză nu a vėzut nici-când un asemenea aranjament imponent a tinerimei române, ca în cazul de față. Prusaici, Bavarezi, Sacoși, au vėzut întâia-oră în țeara lor, o deamnă manifestare a culturi, a voinței române.

O săptămână după adunarea festivă a societății noastre, a urmat supeul de adio al domnișoarei *Elinescu*, cassiera și neobosita muncitoare pentru întărirea și prosperarea clubului «*Patria*». E de neuitat, că preșidul a fost purtat la numărul mare al domnișoarelor de baronessa *Mollke*, nepoata marelui feldmareșal german. Petrecerea a decurs sub toate naționale și jocuri pasionate, până în zori de zi.

Traian Mihail.

de 8 ani al protopresbiterului *Dr. George Popovici* și crezând că și el aparține celor cari îl gonesc, i'a implântat în umărul carul cu așa putere, încăt micul *Popovici* a căzut la pământ scaldat în sange. Rana e periculoasă.

La școala economică din Mediaș pe anul școlar trecut au fost înscriși 63 elevi, între cari 60 Germani, 2 Români și 1 Maghiar. După religiune au fost 59 ev. lutherani, 2 romano-catolici și 2 gr-cat. Cererile pentru primire pe anul școlar 1899—1900 sunt a se înainta curatoratului școlaei până cel mult în 10 August st. n. Limba de propunere e cea germană.

Cel mai vechiu edificiu în Paris e casa de sub nr. 51 din Rue Montmorency, pe care senatul orașenesc a hotărīt s'o eternizeze prin o tablă comemorativă. Casa e clădită din 1407 și primul proprietar al ei a fost un anume *Flamel*. Despre acest *Flamel* cronica spune, că nu-și șicana chiriășii pentru restanța chiriei; fiecare locuitor plătea chirie cât voia și când voia. Unica condiție li-o punea bunul *Flamel*, ca adevă domni chiriășii să rostească în fiecare zi *Tatăl nostru* în număr corăpunzător datoriei. Cu toate acestea — după-cum mărturisește o inscripție gothică de pe un pământ din parter — s'au aflat și astfel de locuitori, cari nici-când n'au roștit nici un *Tatăl nostru*.

Vieață de aventurier. În *Zombor* a fost deținut zilele trecute un anume *Boleslav Zavalkovics*. A fasionat, că pe tatăl seu nu l'a cunoscut, de mamă-sa își aduce aminte numai ca de o femeie, care prin cărmecile inferioare de prin România își câștiga pâinea de traiu cãntând din harfă și cu vocea. La vârsta de 8 ani i-s'a perdut pe mamă-sa și el a rămas singur. Aruncat de soarte dintr-o țeară în alta a învățat limbile: română, maghiară, germană, sėrbă, croată, polonă, rusească, turcească și tatară. În rătăcirile sale ajungând în Rusia, acolo a fost deținut și deportat în Siberia. A lucrat un an de zile în ocele din guvernamentului Irkutsk. A evadat apoi și trecând prin China și Japonia a cutrierat întreagă Asia, până-oe în urmă ajungând în Tiflis, căpitanul corăbiei «*Maria Teresia*» l'a primit inaș pe corabie. În Triest a debarcat. Acolo pentru bătaie a fost osândit la cinci luni temniță. Scăpat de temniță a luat-o spre Fiume, a cutrierat Croația, Ungaria și Ardealul. A lucrat ca ziler la Porțile-de-fer și la calea ferată Muncaciui-Stry. De acolo a ajuns în fine la *Zombor*, unde fu deținut.

MAI NOU.

Știri grozave din Bihor.

Din vicariatul gr.-or. de Oradea-mare primim știri desperate despre starea școlarelor confesionale. Se fac școlae de stat prin toate comunele, părăsindu-se școlaele confesionale. Culemea tristelor stări e că inșiși preoții dau mână de ajutor la înființarea școlaelor de stat în paguba școlaelor confesionale române. Preotul din *Tinod* de pildă, care e și asesor al consistorului de Oradea, a efectuit înființarea școlaelor de stat numai pentru a-și valora un întravilan al seu, pe care s'a și edificat fabrica de maghiarizare, ear' școala română s'a nimicit.

ECONOMIE.

Din Basarabia se anunță, că pe acolo domnește de pe acum o miserie cumplită din cauza secetei și că țerani au început să simtă foametea.

Vitele mor cu grămadă și țeranti n'au pâne. Hrana unui cal a ajuns să coste 70 de lei pe lună. Cail de muncă se vënd cu 6—8 lei de cap, sau li-se dau drumul în stepe, fără-ca se-î prinză nimeni, pentru-că n'au eu ce-î hrăni.

Toți se așteaptă ca la iarnă să fie o foamete cumplită în Basarabia.

Export de lapte la Constantinopol. Proiectul de-a se exporta din jurul *Sibiului* lapte la Constantinopol, cu care se făcuse atăta șgomot, se pare că va rămâne baltă. «*Bud. Hir.*» e informată, că nu se rentează a se exporta lapte, de ore-ce europenii din Constantinopol sunt provezuți cu lapte indetultilor, și fără de import.

Miscarea pentru acest export s'a făcut la inițiativa guvernului unguresc. Un trimis al acestuia a constatat dela început tocmai contrarul la ceea-ce scrie «*Bud. Hir.*», că adevă este lipsă de import de lapte. Acum e întrebarea cum stăm în adevăr?

Oare nu se vor fi resgândit stăpânitorii noștri să nu mai spriginească întreprinderea, părându-le rău, că au să câștige parale Sași și Români și nu Ciangăii bună-oară?

POSTA REDACȚIUNEI.

Correspondenții noștri. Directorul ziarului nostru, dl Dr. E. Dăianu începnd de Luni, 17 l. c., va lipsi mai mult timp din Sibiu. Rugăm deci pe toți cei-ce au de a comunica ceva redacției să-și adreseze scrisorile direct «*redacțiunei*», ear' nu singuraticelor persoane din redacție. Cei-ce vor să comunice direct cu dl Dr. Dăianu, sunt rugați a-și adresa scrisorile la: *Kistalud*, per *Gyulafehervár*.

Călătorul. În nr. proxím mai pe larg. Dlui *Dr. M.* Pe cum vezi sunt oameni gata să facă ori-ce distrugere. Unora ca acestora trebuie să le spu: «ce vreați să faci, fă mai de grabă»...

Tribuna Literară.

Echouri literare.

II.

E mărișor numărul acelora, cari dispunnd de timp și mijloace întreprind călătorii mai mari peste țeri și mări. Pentru unii, călătoriile își au de scop distrația, — de-a căuta o variație în modul lor de viațuire; pentru alții, — ceata aceasta mică este — de-a satisface unei trebuințe sufletești: a-și lărgi cerul cunoștințelor.

Mulți din acești călători, reînțorși din călătorii, așa zicnd, de prin jurul lumii, multe vor fi vėzut, aușit și pășit și multe ar pute să spună și celor de acasă. Și totuși puține spun. N'avam pretenția de-a auzi sau ceti istorisirii la *Livingston*, *Stanley*, *Nansen* etc., cari se ne isbească sufletul la cetirea încumățatelor lor călătorii prin lumi necunoscute, printre oameni sėlbatici, print'r'un mediu abia accesibil pasului omenesc. Nu! Noi, ceste de acasă, ne mulțumim auzind cete ceva și despre continentul nostru.

Și bine ne cade.

Bine a făcut deci dl prof. T. Bulc, când abătndu-se dela aceia, cari fac călătorii numai pentru ei, a căutat a ne lua mai tărziu și pe noi ca inșoșitori sufletești ai călătorilor d-sale întreprinse, mai întâiu prin Italia și acum mai de curnd prin Grecia, leagănul artelor și al culturai.

A mână cu biletul de călătorie de 60 cr. scos din tipografia «*Aurora*» pornesc deci și eu în lungul drum al dlui autor al broșurei: «*Amintiri din Grecia*» și fac o călătorie foarte scurtă, iertăți-mē de cuvnt, cu tren electric, luând într'ajutor pe unii din căluzii folosiți de d-sa și mai ales opul «*Vero Athene*»...

Dela Pesta până la granița Turciei, pe lângă impresiile regiunilor se fac între călători cunoștințele personale presărate de câte-o mică întâmplare hazle, din cari profitul net îl trage un călugăr cu barba «*a la Maximilian*».

În schimbul păcăleli autorul face cunoștința unui fabricant de țigarete din *Caro*: *Petru Foscolo*, care nu numai i' înlesnește călătoria prin recomandările date autorului, dar i' mai scapă și de «*malheur*»-ul — se întrebunțez și eu o vorbă franțezească ca dl autor — de-a fi oprit la Zibedje, granița dintre Serbia și Turcia. Protectorul Foscolo i' scapă pe autor din belea, grație bacșiiului dat funcționarului ture și astfel ajunge pe teritor turcesc traversând întreaga Macedonia.

Această țeară îl transportă pe dl Bulc în trecutul ei istoric, din cari relevă unele momente istorice: *Filip*, *Alexandru-cel-Mare* etc...

Ajuns în Ușciub descrie situația orașului, populațiunea și atinge câteva faze istorice ale locuitorilor. Asemenea date geografice, istorice, etnice se remarcă și la descrierea Salonicului, unde din 140.000 locuitori 80.000 sunt Evrei. În legătură cu istoria profană a Salonicului autorul aduce și pe cea bisericăscă, arătnd călătoriile și misiunea apostolului Pavel.

Pe marea Egeică în drumul către Atena, prezentă impresiile ce 'i-le dă furioasele valuri ale mării: temerea, frica de moarte, apoi reluându-și autorul curajul se ocupă în «*detail*» cu Grecia clasică și în «*special*» cu *Tesalia cea frumoasă*.

Cunoștințe geografice, istorice, mitologice și artistice se întresc într'o varietate curioasă formând o împestrițătură.

Sosește în fine după o lungă călătorie pe mare în portul Atenei, în Pireus, al cărui istoric îl face și apoi, debarcnd autorul descrie: Atena; expune cunoștințele aci făcute; vizitează diferitele institute, locurile de însemnătate istorică: Acropolis cu părțile ei: Propylee, Templul Parthenon, Nike Apteroe Erechteionul, — descrie și apreciază din punct de vedere al arhitecturii, stilului, ornamenticii diferitele monumente artistice. Vine apoi la Atena-veche prezentnd-o din punct de vedere geografic, istoric și arētându-i monumentele de importanță, precum: Stadion, Kallirhoe, Kerameikos și Olympion; apoi monumentul lui Lysikrates, Teatrul lui Dionysos. Printre aceste multe monumente și ruini intercalează, poate pentru a distra puțin prea obositul spirit al cetitorului, pe sfântul apostol Pavel în Atena și temnița lui Socrate.

Obosiț de multe și plictisitoarele cercetări vine și însuși autorul și-și liniștească nervii încordați, scaldându-se în stația balneară de mare numită «*Phaleron*», pentru-ca apoi reocrat să se poarte din nou printre ruinele dela *Odeon*, *Templul lui Theseus*; prin *Turul vnturilor* și în sfirșit să-și lee rămas bun dela: «*Poporul Greciei de azi*», «*urmaș al celui vechiu*», pe care-l înfățișează ca model de patriotizm, cu mari tendențe culturale: ospital, bun, istet și dela care mai ales noi Români am pute învăța mult în privința patriotismului (?)».

Călătoria ce am întreprins-o prin «*Amintiri din Atena*» ale dlui Bulc, e binișor de instructivă și merită s'o întreprindeți și d-voastră, onorați cetitori, deși veți întâmpina puțină neplăcere din cauza limbii și a gramaticei românești, cari dlui Bulc nu i-au fost tot atde confidante și corecte tovarășe, precum i'a fost dl Foscolo. Aș pute cita destule exemple în privința asta, dar o las călătorilor prin «*Amintiri din Grecia*» s'o constate.

Abstrăgnd dela acest inconvenient și dela cel al împănării cu franțuzisme și italienisme, multora neînțelese, «*Amintiri din Grecia*» merită a fi cetite de toți și mai ales din partea tinerimei noastre, căreia mult folos îi poate aduce.

Prietenul.

INFORMAȚIUNI.

Academia română a ținut ieri, Vineri ședință publică cu următoarea ordine de zi: Dl *Gr. G. Toulescu*: Stațiuni preistorice, valori și cetăți romane de curnd descoperite între Giurgiu și Brăila. Dl *V. A. Urechii*: Din domnia lui Grigore Dimitrie Ghica (1822—1823).

Savant român. În nr. 26 dela 26 Iunie curent al publicațiunei «*Comptes rendus des séances de l'Académie des sciences de Paris*» se află un mare articol datorit dlui *Dr. Istrati*, actual ministru român de lucrări publice, și șefului d-sale de lucrări, dl *A. Ostrogovich*: «*Sur la Cérimé et la Friedelnia*».

Friedelnia e o substanță albă, ca chihina, scoasă din putră și căreia i-s'a dat numele marelui savant francez *Friedel*, mort de curnd, și care a fost mentorul și amicul dlui *Dr. Istrati*.

Dl *Dr. Istrati* a fost ales profesor de onoare al școlaei de farmacie dela *Briaton*, din Anglia.

Scrierile lui Zola: «*L'Argent*», «*La Débâcle*» și «*Docteur Pascal*» au fost confiscate în Berlin.

«*Revista Economică*», organ pentru societăți financiare și comerciale. Apare în Sibiu la 10 a fiecărei luni. Director: *Dr. Corn. Dianovich*. Prețul de prenumărare: Pentru Austro-Ungaria: pe an 5 fl.; pentru România: 12 lei. Abonamentele se primesc numai pentru anul întreg. Anul I, nr. 7 din 10 Iulie 1899 are următorul cuprins: Industria de casă, de S. — Conturi curente (Teorie și praxă), de I. Vătașan. — Agricultură. — Comerțiu. — Revista financiară. — Cronică. — Învățământul economic. — Literatura economică. — Trageri la sorți. — Amortisări. — Burse. — Inserțiuni.

A apărut:

Isvorul Precestii, canon de rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu. O cârticică de 32 pagini, cuprinznd rugăciuni extrase din *Pentecostar*. Cârticicula de bun folos pentru credincioși. Se poate procura dela librăria Ciurcu în Brașov. Prețul 12 cr.

Sosți în Sibiu.

La 15 Iulie n. 1899.

Hotel «Imperatul Romanilor»: Beles, deputat dietal, Mangra, Pap, din Arad, Groza, Păcală, din Oradea-mare, protopopi; Goldiș, profesor din Brașov; Sink, controlor din Văgșdrany; Popp, consilier reg. din Oradea-mare; *Dr. Meșian* din Brașov, *Truja*, din Arad, advocat; *Zeiner*, din Arad, *Weiler*, *Boisitz*, *Kaupe*, *Neugebauer*, din Viena, *Bettelheim* din Budapesta, comercianți; *Rossmann*, oficial din Budapesta.

Hotel «Neuriner»: D-na Brainer din Lemberg, oficial din Budapesta, privatieri; *Bundmann*, oficial din Cluj.

Hotel «Melzer»: *Popovici*, protopop din Orșova; *Albu* cu fiul, profesor din Brad; *Hillich*, locotenent din Brașov; *Klein* din Vilyány, *Fischer* din Budapesta, voiajori; *Papiu*, preot din Vesteș; *Fülöp*, comisar finanțial din Aiud; *Ianculescu*, advocat din Lugo; *Bortoluta*, antreprenor din Delamina.

Med. univ.

Dr. Nicolae Comșa
medic român.

FRANZENSBAD,

[174] 6-8

„Königshof“.

Bibliografie.

LIGA ROMÂNĂ « DESPRE » LUPTELE ROMÂNILOR «.

Liga Română scrie următoarele despre broșura noastră Luptele Românilor:

Tribuna din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură Luptele Românilor, o serie de articole publicate în numerele sale de toamnă de dl Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute până acum în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus îmbrățișează într'un breviar trecutul acestor lupte combinându-l cu actualitatea.

Sub raportul acesta, ea vine oarecum să completeze tot ce s'a scris în chestia națională de vre-o 7-8 ani încoace. În aceasta residă nota cea mai bună și mai înaltă a cărții.

Deosebit autorul, pentru a o face pe cât se poate mai accesibilă a avut grije de a o feri de orice balast plictisitor și a-i da o limbă aleasă. Așa, că expunerea întregă nu e numai succintă, fidelă și clară, dar ea devine și atractivă.

Aceste calități noue vor face de sigur ca lucrarea dlui Romanus să fie prețuită pretutindena. Mai ales în România, unde trecutul chestiei transilvane e foarte puțin cunoscut. De aceea o și recomandăm cu toată convingerea și căldura, ca pe unica carte cu darul de a introduce pe cetitor mai comod în deplina cunoaștere a chestiei naționale.

Almanachul învățătorului român.

Apel către frații colegi și către amicii școlii române.

Frumoasele și binevoitoare aprecieri din partea ziarelor noastre române, dar mai virtos călduroasă primire din partea fraților colegi și prin această rezultatul îmbucurător moral și — încât m'am putut achita de sarcina grea a edărei — și material, obținut cu acest opșor, sunt tot atâtea dovezi, că acest Almanach, deși ca început modest, totuși a răspuns la o faptică trebuință a învățătorului român.

E pentru mine o plăcută datorință a aduce mulțumiri profunde on. redacțiuni a foilor noastre, precum și tuturor prea onoraților domni și fraților colegi, cari în așa frumos mod m'au știut încuraja!

Peste greutatea decisătoare am trecut cu bun succes, nu e dar' exchisă posibilitatea, ba dela noi afirmă, ca acest început să se perfecționeze așa, ca să devină nu numai folositor, ci chiar indispensabil învățătorului nostru.

Spre acest scop, unicul ce am intenționat cu acest opșor, — și contând la spriginul factorilor competenți pentru cauză, voi să continuu și pe viitor acest început, redactând și editând și mai departe Almanachul inv. român.

Drept aceea, când aduc acestea la cunoștință fraților colegi, protectorilor și amicilor cauzelor noastre, îi rog totodată a mă onora cu prețuitul sprigin reclamat de scopul intenționat, cooperând cu câte o lucrare, pe care îi rog să binevoiască a o trimite subscrierului până cel mult 1 August a. c. st. n.

Lucrările de ori-ce fel, cu preferință cele din sfera școlii și pedagogiei, vor fi bine primite și — după puțină — publicate.

Îndeosebi ne-ar măguli concursul, cu care ne-ar distinge literații noștri, cari prin poezii și sentențe potrivite sau și alte lucrări, ar ridica mult valoarea opșorului nostru dăscălesc.

Cu bucurie am mai răspunde încă unei cerințe, prea simțită în viața școlară, de a acude fătului nostru și cântări școlare, pe una sau mai multe voci. Apelăm dar' la valorosul sprigin al compozitorilor noștri!

Tot astfel, d-nii învățători, ca autori ai vre-unui op tipărit, precum și alți domni autori și editori de cărți de interes pentru școală și învățători, sunt rugați a-mi comunica, respective trimite câte un exemplar din cărțile edate, spre a le înregistra și anunța în Almanach.

În fine, extrase autentice de legi și ordinațiuni în vigoare, referitoare școlii și învățătorilor noștri, ni-ar face deasemenea mare serviciu, căci numai așa am pute răspunde din destul cerinței practice a Almanachului.

Pentru deplina orientare, on. domni cari vor coopera cu lucrări, sunt rugați a-mi notifica aceasta, cât mai curând, ear' la cerere le pot servi cu un exemplar de pe anul I. al Almanachului.

Rămâne acum, ca, îndeosebi frații colegi, conștii de chemarea, poziția și cerințele de progres și cu dor de-a contribui la ridicarea nimbului statului învățătoresc, să nu intrelese a da spriginul dorit și pretins de acest opșor adevărat dăscălesc.

Recița-montană (Resiczabánya), în Iunie 1899. Iosif Velecan, inv. rom.

ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ

editată sub auspiciile și din însărcinarea Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Dr. Corneliu Diaconovich, prim-secret. Asociațiunii.

A apărut fasciculul XV. al acestei importante și mari publicațiuni, și astfel după o muncă stăruitoare din partea direcțiunii și a colaboratorilor publicul român are în mâinile sale deja întâia jumătate a acestei opere unice în literatura română. Fasc. XV. cuprinde articolele Farina—Fulgurii, între cari o serie însemnată de articole mai mari și de interes special românesc, apoi articole istorice și etnografice, de geografie, de literatură și filosofie etc. Remarcăm articolele istorice și etnografice: Fărșeroși, Februarie (revoluția), Fini. Francez, Franci, Franco-german (răsboiul), Frătuși, etc.; biografi române: Farcaș, Fekete-Negruiu, Felix, Fētu, Filaret, Filep, Filimon, Filipescu, Flechtenmacher, Fleva, Flondor, Florescu, Florian, Fodor; biografi străine: Fawcett, Fénelon (M. Străjanu), Ferdinand, Ferry, Fichte, Filip, Fischer, Flammarion, Fotie, Fotino, Francisc, Francisc Iosif, Franklin, Frideric; articole de literatură și de filosofie: Farmec (Dragomirescu), Farsa (M. Străjanu), Fatalism (Dragomirescu), Faust (M. Străjanu), Făt frumos (Marienescu), Filosofia (Dragomirescu), Frumos (Dragomirescu); din materialul geografic: Fehér, Fessan, Finlanda, Fiume, Flandra, Florența, Focșani, Francia, Franzensbad, Frislanda; articole mai mari și mai interesante: Farmacia (Dr. I. Felix), Fauna (Dr. Leon), Febra, Fecundațiune, Ferment, Feudalitate (Biron), Fideițiune, Fier, Figura, Filologia (Tiktin), Filtru (Dr. Felix), Fisica, Fisiocratism, Fisiologia, Flagelanți, (Dr. Radu), Flaut (Cerne), Floare, Flora, Fluier (Cerne), Folklore, Fondul religios-gr-or. bucovinean, Fort (Iannescu), Fortă, Fortăreața, Fortificațiune, Fosfor, Franciscani, Franc-maçon, Fruct, Frunza.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (deposit general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumărare: pentru un tom broșurat fl. 10.—, compactat fl. 11.60 (în România lei 25.—, resp. 28.50).

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 4 columns: Hartie-moneta română, Lire turcești, Imperiali (15 R. aur), Ruble rusești 100 a., Galbeni, Napoleon-d'ori, 100 Marce germane, Livre sterling. Includes 'Cump.' and 'vënd.' columns.

Bursa de Budapesta.

Table with 3 columns: Renta de aur ung. 4%, ung. val. cor. 6%, Imprumutul căilor ferate ung., Bonuri rurale ung., croate-slavone, Obligațiunile desp. regalilor, Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hârtie austriacă, de aur austriacă, Losuri austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, de credit ung., de credit austr., Scrieri f-nciare ale institutului de credit și economii „Albina”, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, London 10 Livre sterlingi.

Bursa de Viena.

Table with 3 columns: Renta de aur 4%, Renta v. c. 4%, Imprumutul căilor ferate ung., Bonuri rurale ung., croate-slavone, Renta de hârtie austriacă, de aur austriacă, Losuri austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, de credit ung., de credit austr.

Bursa de București.

Table with 4 columns: 5% Renta perpetuă, am. 1881 101 1/2, 1892 100 1/2, 1893 100 1/2, 1894 88 1/2, 1889 89 1/2, 90.94 93 1/2, 1896 92, 1898 92, Convertite rurale, Obl. c. B. 1888, 1890, 1895, Fonc. rur., 4% Fonc. rur., 5% urb. Buc., 94 lași 90, Banca Națion., Agricolă, României, de scont, Dac. Rom., Națională, Patria, Canstrucții, Basalt artificial, Tramv. nou, Baia centrală.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru Tipografia, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Concurs.

Devenind postul de subcomptabil la casa de economii „Iulia”, societate pe acțiuni în Alba-Iulia vacant, așa pentru ocuparea acestui post se escrie concurs cu termenul până în 15 August st. n. a. e.

Dela concurenți se recere: absolvarea școlii comerciale și praxa de cel puțin un an, ceea-ce au să documenteze cu atestate.

Subcomptabilul va fi denumit provisor pe un an și dacă după acest serviciu va corăspunde întru toate, va fi denumit definitiv.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt: Salarul anual de 500 fl. și tantiama statutară.

Petițiunile au să se trimită la adresa direcțiunii. Alba-Iulia, în 14 Iulie 1899.

Direcțiunea.

Pentru dame și domni: Inele de aur

de 14 carate, întărit cu argint de 13 loturi, cu superbe imitații de briliante, perle, rubine și de o radiare cu adevărat surprinzătoare. Pentru durabilitatea lor perpetuă, întocmai ca-și-cum ar fi de aur veritabil — garanță în scris.

Nr. 191. Inel de briliante în imitație, cu similibriante, fl. 2.40.

Nr. 22. Inel-alfanță, cu safir și imitații de briliante, fl. 1.90.

Nr. 117. Inel de dame, modern, cu imitații de turchize, fl. 1.75.

Nr. 142. Inel-marquis, cu similibriant, fl. 1.75.

Nr. 145. Inel-excellenz, cu similibriant, fl. 1.75.

Nr. 37. Inel-lord, cu imitabilibrilant, fl. 1.95.

Aceleași ca inel de logodnă, fl. 1.20. Ca măsură este deajuns o fășință de hârtie. Spedări cu rambursă din partea casei de speditură

Alfred Fischer, Viena, I., str. Vulturului (Adlergasse) nr. 10. Bani pentru obiectele cari nu convin se restituie.

Advertisement for watches: În viața întreagă nu vi-se mai dă rara ocaziune de a pute avé pentru numai 3 fl. 50 cr. următoarea grandioasă colecție de obiecte: 15 obiecte 3 fl. 50 cr. 15 obiecte 3 fl. 50 cr. Includes list of watch features and contact info for Alfred Fischer.

Advertisement for Fritz W. Elges: Prima fabrică de mobile în Sibiu. Fritz W. Elges. Fabrica: strada Sărei nr. 37. Deposit: str. Cisnădiei nr. 30. Telefon 37. Telefon 46. Cel mai mare stabiliment de mobile pentru SALON, REFECTOR, DORMITOR. Numai fabricate proprii, în tot felul de stil, sau după desemnuri. Aranjează locuințe întregi. Specialist pentru lucrări bisericesti orientale: fruntare, altare, străni, pictură bisericască etc. etc. Mobiliar pentru școlae și aranjament intern pentru bisericii noue. Primește lucrări pentru edificii și montări de localuri, hotele, cafenele, decorațiuni de tot felul etc.

Advertisement for Nici o opozițiune: nu are să se facă afirmărei, că Crema-Margit, Săpunul-Margit, Pudra-Margit. Inventate de chemical Földes Kelemen din Arad și puse de mine în comerț, sânt unele din cele mai excelente fabricate pentru conservarea Teint-ului și îngrijirea pielii. Se pot capeta în stare proaspătă, nerâncedă, la Parfumeria Meltzer, Gustav Meltzer, strada Cisnădiei, (edificiul comandi de corp), în Sibiu. fabrică de săpun și lumini, strada Gușteritei, în Sibiu.

Advertisement for Otto motor: Important pentru toți! Prin scutirea legală de dare a benzinelui pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru motor original „Otto” pentru benzin cea mai ieftină putere motorică. Langen & Wolf, fabrică de motor, Viena, X., Laxenburgerstrasse 53. Locomobilul benzin „Otto” este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi. Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc. Informațiuni, prospecte etc. gratis. Representant pentru Transilvania: Andreiu Török, fabrică de mașini agricole, Sibiu.

Advertisement for Tipografia Societate Pe Acțiuni, Sibiu: Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator Al. Vlăhuța, se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume: „Iubire”, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50. „Dan”, roman, editura librăriei E. Græve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75. „Dan”, roman, Biblioteca pentru toți, 4 ani, editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. „Din goana vieții”, edit. III. (1895) fl. 1.75. „Din goana vieții”, (Biblioteca pentru toți, 3 ani), edit. C. Müller 48 cr. „Icoane sters”, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr. „Un an de luptă”, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25. Cel mai nou volum de nuvele: „În viltoare”, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.— Comanda se să adreseze: „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.